

Sabies que...

Àngel Rodríguez Vilagran
 Doctor en Periodisme
 i Ciències de la Comunicació

L'abstinència i el dejuni

Aquest dimecres 14 de febrer (dimecres de cendra) comença la Quaresma, un temps que l'Església catòlica, i per tant, els seus creients, celebren com una mena d'itinerari ascètic: prepara aquells adults que es volen batejar, convida a la caritat i, sobretot, a fer penitència i conversió; això vol dir dejuni, abstinència i austeritat. També és un moment de preparació a la Pasqua. Dura des del dimecres de cendra fins el dijous sant a la tarda. El seu nom ve del número "40" i guarda relació amb els quaranta dies que va passar Jesús en el desert dejenant.

Des de sempre s'ha lligat la Quaresma a l'abstinència de carn i al dejuni. Però com veurem en aquest article, també se'n feia la resta de l'any.

Fins el 1966 existia només a l'Estat espanyol el privilegi de la *Butlla de la Santa Creuada*, un diploma que permetia als fidels alliberar-se de certes abstinències i dejunis. Tenia una vigència d'un any. El dia de la seva publicació era anunciada solemnement a la parròquia i es podia comprar a la rectoria o en aquelles botigues i cases que se'ls hi havia encomanat aquesta tasca. El preu variava depenent dels ingressos de cada un. Els diners recaptats, que en els seus inicis havien anat a parar a sufragar el cost de la presència cristiana a Terra Santa (d'aquí el nom de Santa Creuada), anaven a parar a despeses de culte i obres de caritat. Va quedar suprimida l'any 1967.

Encara avui s'usa aquella dita popular de "Tu tens butlla", per indicar que pots fer el que vulguis.

L'abstinència de carn i el dejuni ve preestablerta per una pròpia llei aprovada pel Vaticà. L'última, la que regeix actualment, és del 1983.

Abans de 1983

Dejuni: tots els dies de Quaresma a excepció dels diumenges. El del dissabte sant acabava al migdia.

Abstinència de carn: tots els divendres de l'any.

Abstinència de carn i dejuni: dimecres de cendra, divendres i dissabtes de Quaresma, les vigílies de Pentecosta, de l'Assumpció de la Mare de Déu, de Tots Sants, la Immaculada Concepció i de Nadal. També s'hi sumaven els tres dies de les quatre temporos (que corresponien als dilluns, dimecres i divendres de la primera setmana de Quaresma, de la de Pentecosta, de la tercera de setembre i de la quarta d'Advent).

Amb la Butlla (fins el 1966 inclòs)

Dejuni: dimecres de cendra.

Abstinència de carn: tots els divendres de Quaresma.

Abstinència de carn i dejuni: divendres sant, les vigílies de la Immaculada Concepció i de la de Nadal, essent aquesta traslladada al dissabte anterior.

Actualment (des de 1983)

Són dies penitencials els divendres de tot l'any i el temps de Quaresma.

Abstinència de carn i dejuni: dimecres de cendra i divendres sant.

Abstinència de carn: els divendres de Quaresma.

La resta de divendres de l'any (excepte els festius) la carn pot ser substituïda per pràct-

tiques com: lectura de l'evangeli, l'almoïna, visita a malalts, obres de pietat ...

La llei d'abstinència obliga els que han complert catorze anys i la del dejuni, els majors d'edat fins els 59 anys.

El dejuni consisteix en fer un sol menjar al dia. Es pot fer un mos al matí o a la nit "guardant els legítims costums respecte a la quantitat i qualitat dels aliments", el que antigament era conegut com a "col·lació".

Actualment només hi ha un dia de "tempores" i no té caràcter penitencial. És el 5 d'octubre (o el 6, si cau en diumenge) i té un significat d'acció de gràcies i de petició.

Una dada curiosa: si el 19 de març (Sant Josep) o el 25 de març (l'Anunciació) cauen en divendres, l'abstinència de carn queda suprimida, ja que per a l'Església són considerades festes solemnes.

La Quaresma dura realment 40 dies?

Per damunt de tot cal cercar en el número "40" un significat simbòlic: espera, preparació, renovació... En el còmput del dimecres de Cendra al dijous sant a la tarda s'hi han de descomptar els sis diumenges, ja que són dies de festa.

Colmado * Sabatés

34. — RAMBLA LIBERTAD — 34.

Pròxima temporada de Quaresma

Bacalao legítimo de las costas de Escocia é Irlanda.— Besugo y Atun en barrilas.— Gran surtido en conservas de todas clases en latas pequeñas.— Langosta, Langostinos, Salmon inglés, Boquerones fritos, Calamares a la plancha y tinta, Bonito, Truchas, Mero, Merluza, Anguillas, Congris, Besugo, Atun a la plancha y escabeche, Sardinas en aceite, tomate, escabeche, trufas, con espina y sin ella.

OSTRAS VERDES